

Het Veiligheidshuis Hollands Midden

Wat is het Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis Hollands Midden is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast, maatschappelijke uitval en criminaliteit te bestrijden.

Concreet resultaat van de samenwerking binnen het Veiligheidshuis is een integrale probleemanalyse met een persoons-, gezins-, en/of gebiedsgericht plan van aanpak met concrete afspraken over de verschillende interventies, inzet van partners en eventuele vervolgstappen en monitoring. In het Veiligheidshuis zijn zowel vertegenwoordigers van de gemeenten, de zorgketen als de strafrechtketen fysiek aanwezig. Dit maakt het mogelijk om snel en structureel informatie te bundelen en acties uit te voeren.

Het gaat om complexe problematiek voornamelijk afkomstig uit de doelgroepen: (jeugdige) veelplegers, (ex-)gedetineerden, plegers van huiselijk geweld, en jeugdgroepen.

Veiligheidshuis Hollands Midden

De Veiligheidshuizen Gouda en Leiden bestaan sinds 2009 en zijn inmiddels samengevoegd tot het Veiligheidshuis Hollands Midden. De eerste jaren heeft het veiligheidshuis zich vooral gericht op het ontwikkelen van een breed netwerk in de regio en het behandelen van casuïstiek voor de gemeenten Gouda en Leiden.

Sinds eind 2011 coördineert het Veiligheidshuis ook de nazorg voor (ex-)gedetineerden voor het grootste deel van de regiogemeenten. Nazorg is sinds 2004 een verantwoordelijkheid van gemeenten, maar is vooral voor kleine gemeenten niet eenvoudig zelf te organiseren. Voor deze coördinatie was tot en met 2013 extra financiering beschikbaar vanuit het Rijk.

De vaste partners die binnen het Veiligheidshuis Hollands Midden fysiek samenwerken zijn: de gemeenten Leiden en Gouda, het Openbaar Ministerie, de Politie, Reclassering Nederland, Palier, het Leger des Heils, Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming, Dienst Justitiële Inrichtingen, Halt en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Daarnaast werkt het Veiligheidshuis op structurele basis samen met vele regionale en lokale zorg- en dienstverleners. Het Veiligheidshuis kent een dagelijkse aansturing door een Ketenmanager. Op tactisch niveau vindt aansturing plaats door een Regiekamer, bestaande uit managers vanuit de hierboven genoemde vaste partners. Op strategisch niveau vindt aansturing plaats en wordt verantwoording afgelegd aan de Stuurgroep van het Veiligheidshuis die bestaat uit bestuurders van de vaste partners. Beide gremia worden aangevuld met vertegenwoordigers uit de gemeenten Alphen aan den Rijn en Katwijk.

Regionalisering van het Veiligheidshuis

Vanuit de Rijksoverheid is gesteld dat iedere gemeente in Nederland zich zou moeten kunnen aansluiten bij een Veiligheidshuis en heeft daarom aan de zetelgemeenten een bedrag beschikbaar gesteld om dit mogelijk te maken. De Rijksbijdrage gaat uit van een cofinanciering door gemeenten en is specifiek bedoeld voor een aantal basisfaciliteiten van het Veiligheidshuis, zoals huisvesting, ICT en ketenpersoneel.

Problematiek die gemeentegrenzen overstijgt kan binnen een regionaal Veiligheidshuis eenvoudiger aangepakt worden. Voor alle deelnemende (regionaal werkende) partners is het vele malen efficiënter om op een centrale locatie bijeen te komen en daar een integraal, breed gedragen plan van aanpak te maken. Bovendien sluiten enkele (justitiële) partners vanaf 2014 niet meer aan in lokale overleggen. Zij investeren in hun aanwezigheid en daarmee hun kwaliteit, binnen het Veiligheidshuis.

De gebundelde expertise van alle partners heeft een meerwaarde qua kwaliteit en snelheid van handelen in casuïstiek. Afstemming over het benodigde en beschikbare instrumentarium uit de verschillende ketens (zorg, straf en veiligheid) levert een aanpak op waarbinnen acties elkaar versterken en opvolgen en professionals met elkaar samenwerken. Op deze manier sluit het net zich

rondom een casus. Bovendien worden lacunes in het huidige (zorg)interventie-aanbod voor de regio zichtbaar en kan dit worden aangepakt.

Gemeenten kunnen eenvoudig gebruik maken van dit platform aan partners en overleggen om hun ingewikkelde casuïstiek aan te pakken, zonder dit zelf te organiseren.

Deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken van het Veiligheidshuis door casuïstiek in te brengen en zelf deel te nemen aan de overlegtafels. Tevens kunnen gemeenten (de partners van) het Veiligheidshuis Hollands Midden als informatiecentrum benaderen voor casuïstiek-informatie, interventierepertoire en advies.

In de regio Hollands Midden vinden verscheidene casuïstiekoverleggen plaats, vooral gericht op zorg. Het Veiligheidshuis is een aanvulling op deze overleggen zodra straf en/of veiligheid een rol speelt en wanneer de casus de lokale expertise overstijgt. Dan kan het Veiligheidshuis tevens als

opschalingsmodel dienen. De verbinding tussen het Veiligheidshuis en deze lokale overleggen, zorgt ervoor dat casuïstiek niet dubbel besproken wordt en geen enkele casus tussen wal en schip valt.

Alphen aan den Rijn en Katwijk organiseren zelf casuïstiekoverleggen die een gedeeltelijke overlap vormen met casuïstiek die binnen het Veiligheidshuis wordt besproken. Op bestuurlijk niveau hebben deze gemeenten aangegeven hun eigen overleggen voort te willen zetten en te zullen aansluiten op het Veiligheidshuis door middel van het gebruik van GCOS (Geïntegreerd Casuïstiekoverleg Ondersteunend Systeem) het registratiesysteem dat landelijk gebruikt wordt binnen Veiligheidshuizen. Op die manier vindt eenvoudig afstemming plaats welke personen en gezinnen op welke overleg worden besproken en kan er zonder verlies van informatie naar het Veiligheidshuis worden opgeschaald indien dit is gewenst. Beide gemeenten hebben aangegeven dat zij de regionalisering van het VHH HM steunen als dit niet slechts een fysieke functie zal zijn, maar ook gaat functioneren als een regionaal netwerk, waarvan de bestaande overleggen in Alphen aan den Rijn en Katwijk deel uitmaken. Daarnaast is afgesproken dat de prioritering van de agenda van het casuïstiekoverleg binnen het Veiligheidshuis wordt bepaald op aangeven van in overleg met de lokale gemeenten.

Financiering

Een regionaal Veiligheidshuis vraagt om een regionale financiering, dat wil zeggen dat iedere gemeente een bijdrage levert. Het voorkomt uitsluiting van gemeenten, wat een bedreiging zou vormen voor een sluitende ketensamenwerking in Hollands Midden. Niemand heeft er baat bij als professionals casuïstiek uit enkele gemeenten niet binnen het Veiligheidshuis kunnen aandragen, omdat die gemeenten hebben besloten niet aan te sluiten op het Veiligheidshuis.

Daarnaast hebben de initiatiefnemende gemeenten Leiden en Gouda aangegeven dat het meedoen van in principe alle gemeenten in Hollands Midden voor hen een belangrijke voorwaarde is

In de huidige situatie vindt financiering van het Veiligheidshuis plaats vanuit de gemeenten Leiden en Gouda en een rechtstreekse bijdrage van bijna € 295.000 vanuit het Rijk aan Leiden als zetelgemeente. De gemeenten Gouda en Leiden leveren in 2014 een bijdrage van respectievelijk € 115.000 en € 192.000 waardoor complexe- en nazorgcasuïstiek uit Leiden en Gouda besproken kan worden binnen het Veiligheidshuis.

Leiden en Gouda kunnen niet alle kosten dragen voor de inzet van het Veiligheidshuis op casuïstiek voor regiogemeenten. Om een basismodel Veiligheidshuis (bijlage 1) voor de regio Hollands Midden te organiseren is een bijdrage vanuit alle regiogemeenten nodig van totaal € 180.000. Vanuit het basismodel kunnen alle gemeenten casuïstiek aandragen, wordt op complexe en nazorg- casuïstiek een integraal plan van aanpak ontwikkeld en hebben zij trekkingsrecht op vrijwillige trajecten.

In de huidige begroting van het Veiligheidshuis 2014 á € 628.000 zijn naast Leiden en Gouda vijf regiogemeenten opgenomen die in 2013 ambtelijk of bestuurlijk hebben aangegeven (ook los van financiering via de Veiligheidsregio) te willen participeren binnen het Veiligheidshuis. De zeven gemeenten brengen met elkaar ca € 70.000,- in. De bijdragen zijn vastgesteld aan de hand van het percentage inwoners per gemeente van de gevraagde € 180.000 aan bijdrage (zie bijlage 2) Het totaal van de Rijksbijdrage, de bijdrage van de zeven participerende gemeenten maakt de begroting Veiligheidshuis 2014 voor dit moment sluitend.

Deze gemeenten staan samen voor circa 61% van de casuïstiek uit de regio. Alphen aan den Rijn en Katwijk vangen een deel van de regionale casuïstiek af met eigen overleggen, waar zij ook zelf de

kosten voor dragen (zie bijlage kostenoverzicht huidige situatie). Alphen aan den Rijn blijft de casussen voor de gemeenten Kaag en Braassem, en Nieuwkoop organiseren (uit de nieuwe regionale middelen wordt Alphen aan den Rijn hiervoor gecompenseerd voor € 3.000 per genoemde gemeente; hierdoor betalen de genoemde gemeenten niet dubbel). Verwacht wordt dat wanneer het Veiligheidshuis volledig regionaal kan gaan werken, zij een toename krijgt van 20 tot 25% in casuïstiek.

Met het rondkomen van de financiering vanuit de Veiligheidsregio zou er een bedrag van € 110.000,- (€ 180.000 – € 70.000 van de zeven reeds participerende gemeenten) bovenop de huidige begroting van het Veiligheidshuis 2014 komen, wat resulteert in een nieuwe begroting van € 738.000 (incl. begrotingen veiligheidshuizen gemeenten Alphen aan den Rijn en Katwijk: € 843.900). De extra middelen zijn nodig voor inzet op extra personeel om de toename van 20 tot 25 % casuïstiek uit de regio te kunnen verwerken en voor de bekostiging van (vrijwillige) trajecten om de slagkracht binnen het Veiligheidshuis te behouden. In de begroting van het Veiligheidshuis is namelijk een kostenplaats opgenomen voor vrijwillige trajecten. Deze middelen zijn bedoeld om regiobreed in te zetten op casuïstiek. Daarbij kan gedacht worden aan het inkopen van een begeleidingstraject bij bv de reclassering. Hierdoor hoeven gemeenten geen aanvullende kosten te maken wanneer in een overleg besloten wordt dat het wenselijk is om begeleiding in te zetten op een casus. Dit wordt dan centraal vanuit die kostenplaats betaald. Dit centraal inzetten van vrijwillige trajecten komt voort uit het argument dat casuïstiek zich niet houdt aan gemeentegrenzen en we in de regio met elkaar niet moeten willen dat iemand benodigde begeleiding misloopt als een individuele gemeente de begeleiding niet zou kunnen betalen.

Evaluatie

Uit bovenstaande blijkt dat het regionaliseren van het Veiligheidshuis Hollands Midden een realistische ambitie is van de initiatiefnemende gemeenten Leiden en Gouda. De praktijk zal moeten aantonen of de geschetste meerwaarde van het regionaliseren daadwerkelijk wordt verkregen. Gelet hierop is afgesproken dat na twee jaar het functioneren van het Veiligheidshuis zal worden geëvalueerd op effectiviteit en meerwaarde. Deze evaluatie zal worden uitgebracht aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en aan de besturen van de deelnemende gemeenten.